

JOSIP BATURIĆ

U Zagrebu je 1984. godine u osamdeset i drugoj godini života umro Josip Baturić zaslužni rudarsko geodetski stručnjak evropskog glasa. Kao svog najuspješnijeg suradnika i radnika svojatale su ga punim pravom mnoge stručnosti u SR Hrvatskoj rudari prvenstveno, za njima geofizičari pa i geodeti.

Umro je kao umirovljenik, a u mirovinu je otišao s radnog mjesta predstojnika Zavoda za rudarska mjerenja i primjenjenu geofiziku na Rudarsko naftno geološkom fakultetu u Zagrebu.

Rođen je 20. 03. 1902. godine u Pučišću na otoku Braču. Kao mladač radio je u klesarskoj zadruzi u rodnom mu Pučišću, tražeći najbolje načine kako iz živog stijena izdvojiti što veće i ljepše komade svjetski poznatog bračkog mramora. Uz zemlju, fizička zbiljanja na njoj i u njenoj unutrašnjosti, bio je životno vezan. Tim mislima mogli bismo najzornije ocrtati njegov životni put i stremljenja.

Nakon apsolvirane mature u Splitu 1919. godine, krenuo je stopama mnogih znanja željnih Dalmatinaca u tadašnju Republiku Čehoslovačku, gdje je već 1924. godine diplomirao rudarske nauke na Rudarskoj višoj školi u Přebamu.

Kao što su nekada svi putovi vodili u Rim, podjednako su i za mlade rudarske stručnjake ondašnje njegove generacije, svi putovi vodili u Bosnu, gdje su tada bile neograničene mogućnosti, da se mladi stručnjak željan rada, dokaže u srcu i izvorištu rudnog bogatstva Jugoslavije i Balkana. Tim putovima krenuo je i Josip Baturić.

Prvenstveno kao rudarski mjernik, Baturić se dokazao radovima u rudnicima Hrvatskog zagorja, Zenice i Kreke a posebno u Kreki, gdje je izradio cjelovitu rudarsku jamsku triangulaciju cijelog rudarskog bazena.

Stekavši na taj način kao rudarski mjernik životnu praksu i potrebno iskustvo, pun unutrašnjeg nemira i stručnih ideja, vođen svojom znanstvenom intuitivnošću J. Baturić usmjerava svoj dalji životni put u pravcu znanstvenih i istraživačkih radova.

Već 1935. godine djeluje kao asistent na najstarijem jugoslavenskom rudarskom fakultetu u Ljubljani, a 1938. godine doktorirao je u Přebamu u Čehoslovačkoj.

Izvanredni profesor na katedri rudarskog odjela Tehničkog fakulteta u Zagrebu postaje 1942. godine gdje to postavljenje ponovno potvrđuje i 1945. godine, dok 1951. godine postaje redoviti profesor Rudarskog fakulteta u Zagrebu. Predavao je »Rudar-

ska mjerenja« i »Geofiziku« na Rudarskom i Geodetskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Josip Baturić kao nastavnik, fizički ugledna i dopadljiva pojava, imponirao je studentima svojom strogošću, prodornim pogledom, brzim govorom a na ispitima zahtjevom za uvijek i isključivo točnim odgovorima. Polovična znanja kod njega nisu nikad prolazila benevolentno. Od studenata je tražio na ispitima prije svega praktičan pristup materiji rudarskih mjerenja i geofizike. Iz predmeta rudarskih mjerenja bila mu je specijalnost promatrati ispitanika kako se snalazi u praktičnom rukovanju sa složenim instrumentarijem za rudarska mjerenja, pri čemu se prema njegovim shvaćanjima, već na ispitu ogledala opća snalažljivost, invencija i spretnost budućeg inženjera.

Sa ispita Geofizike, bivšim njegovim studentima ostaju u sjećanju odriješiti zahtjevi za brzo rješavanje složenih matematičkih zadataka. Mnogi su geodetski kandidati na ispitima iz geofizike često zažalili svoju časovitu nespремnost iz raznih drugih područja studija npr. računa izjednačenja, više geodezije, mehanike ili matematike.

Posebnu pažnju zavređuje prof. dr J. Baturić kao radnik praktičar. U svom bogatom životnom i radnom opusu u jugoslavensku praksu uvodi geofizička istraživanja i stvara vlastite konstrukcije instrumenata za rudarska mjerenja. Pedesetih godina osniva u Zagrebu poduzeće »Geofizika«, afirmacija kojeg je daleko prešla jugoslavenske granice. Suosnivač je Rudarsko geološko naftnog instituta u Zagrebu, kojem je 1965. godine bio i prvi direktor.

Znamo dobro što znači mjeriti geodetski na površini zemlje, ali prof. dr J. Baturiću kao izvornom rudarskom i jamskom mjerniku bez sumnje pripada primat u težini izvršenih rudarskih mjerenja. Kilometri podzemnih rovova, stotine metara ispod zemlje i na raznim horizontima, uvijek je davao cijelog sebe i kao praktičar i kao savjetnik u radu drugima.

Takav neumoran i nesebičan stručno praktičan i proizvodni rad nije mogao prolaziti nezapaženo. Društvena priznanja i odlikovanja — ordeni za rad, predstavljanje Jugoslavije na međunarodnim savjetovanjima i simpozijima, aktivno sudjelovanje u mnogim jugoslavenskim i međunarodnim komisijama i odborima za rudarska mjerenja i geofiziku, članstvo u jugoslavenskim i međunarodnim stručnim asocijacijama, počasna mjesta u Savezu inženjera i tehničara Jugoslavije i konačno počasno zaslužno članstvo u Jugoslavenskom komitetu za geologiju, hidrogeologiju i fiziku, bila su mu od strane društvene zajednice osigurana kao poseban znak pažnje.

A što kazati o znanstveno istraživačkom radu i profilu pokojnog J. Baturića? Njegova knjiga »Rudarska mjerenja« nezaobilazan je udžbenik svih rudarskih učilišta u Jugoslaviji i putokaz je svim rudarskim praktičarima u zemlji. Autor je nekoliko metoda izjednačenja jamskih i zemaljskih mreža bilo grafičkim analognim, grupnim, približnim, pa za današnje potrebe i kompjuteriziranim metodama.

Istražuje i daje rješenja u pronalaženju vodnih bogatstava u području hrvatskog krša i kaptiranja podzemnih voda u Istri.

Ta svoja bogatstva uma i velikog radnog iskustva izlaže u jugoslavenskim i inozemnim stručnim publikacijama, u JAZU u Zagrebu, na inozemnim i jugoslavenskim stručnim kongresima, informativnim glasilima, fakultetskim zbornicima Zagreba i Ljubljane. Sve u svemu, u opisanom znanstveno istraživačkom radu dao je preko stotinu pisanih radova.

Blago struci koja imađe takve mislioce i glasnogovornike a narodu i zajednici koja imađe takve radnike.

Vrijedno je i časno zadržati dugi spomen na takvog radnika, pedagoga i čovjeka.

M. Božičnik

ZDENKO SEISSEL

U jednom žestokom sukobu života i smrti, sukoba koji je došao sasvim neočekivano i koji je trajao vrlo kratko umro je naš kolega Zdenko Seissel.

U odnosu na njegove najbliže iz obitelji kao i prijatelje iz svakodnevnice, riječi sjećanja na njega su poželjne i potrebne kako bi taj rastanak i tu krutu stvarnost što bezbolnije preveli u lijepu uspomenu na dragog nam čovjeka.

Ako bismo za Zdenka Seissela rekli da je bio rođen da u svojoj okolini provocira druželjublje i društvenost, bili bismo najbliže istini u ocrtavanju njegovog životnog lika.

Rođen je 21. rujna 1930. godine u »Zlatnoj dolini — Vallis aurea« podno Papuka, u Slavonskoj Požegi. U njoj je, osim studija kojeg je završio 1961. godine na Geodetskom fakultetu u Zagrebu i kraćeg rada kao geodetski inženjer do 1963. godine u Geodetskom zavodu u Osijeku, sproveo svoje djetinstvo i mladalaštvo kao i kasniji radni vijek.

Vrlo je interesantno i značajno u njegovom životu, da je niknuo u obitelji duge geodetske tradicije, u obitelji u kojoj su otac, djed pa čak i pradjed bili profesionalno vezani uz nekada zvano mjerništvo a danas geodeziju.

Specijalnost u radu Zdenka Seissela bila je katastarska služba u kojoj je radio niz godina pa je u vremenu od 1972. do 1977. god. bio i direktor Uprave za katastar i geodetske poslove općine Slav. Požega.

Znajući da se komasacijom zemljišta, osim unapređenja poljoprivredne djelatnosti postižu neprocjenjive vrijednosti u obnovi katastarske izmjere i evidencije nekretnina, Zdenko Seissel je u općini Slavonska Požega neumorno sudjelovao u svim njenim fazama. Tumačio je njene vrijednosti komasacionim učesnicima u selima požeške kotline, podržavao komasaciju u strukturama koje o njoj politički odlučuju, a savjetovao one koji je geodetski organiziraju i provode u život.

Da je bio zaljubljenik u svoju Slavonsku Požegu dokaz su njegove ambicije na području skupljanja bogate arheološke baštine i ostavštine koja je sakrivena u njedrima te bogate doline i kolijevke našeg življenja u tom dijelu sjeverne Hrvatske. Profinjenost duha i velike mogućnosti kretanja po terenu, olakšavali su mu ta njegova nastojanja. Bio je i član redakcijskog odbora monografije Slav. Požege, za koju je osigurao vrijedne geodetske podatke i pokazatelje o razvoju požeške zlatne doline.

I još nekoliko riječi o Zdenku Seisselu kao sudioniku geodetskog društvenog života. Pred svoju smrt bio je predsjednik podružnice geodetskog društva koje objedinjuje rad geodeta u Slavonskoj Požegi s onima u Novoj Gradišci i Slavonskom Brodu.

Fizički je bio uočljiva figura, snažno građen, izvan uobičajenih kategorija. Iz njegovog pogleda stalno je zračila vedrina a nasmijani mu je podbradak redovito podrhtavao od zadovoljstva, uvijek kada je osjetio da je svojom ležernošću i specifičnom bojom glasa, uspio pridobiti prijatelja za svoje uvijek optimističko raspoloženje.

Umro je 2. 10. 1983. godine, ne uspjevši se oprostiti ni od koga. Smiren i nesvjestan stvarnosti napustio je ovaj svijet, tako rano i nepravedno već u 53. godini života.

M. Božićnik

ZLATKO ŠTIMAC

Nakon napornog ali uspješno ostvarenog životnog puta tiho je umro umirovljeni geodeta Zlatko Štimac.

Susretoh ga prvi puta u čudesnom ambijentu klanječkog stamostana, zdanja stare arhitekture, boltanih svodova i podova od grubo istesanih dasaka premazanih crnim uljem. Bio je to tadašnji Ured za katastar u mjestu Klanjec, gdje je Zlatko Štimac bio rukovoditelj, tada zvan »šef« Ureda za katastar.

Znajući još od ranije da mu je cijeli život i prošlost bila revolucionarna, upitah ga s naivnom znatiželjom kako se snalazi u toj sredini, gdje se zajedno po hodnicima kreću zagorski seljaci sa samostanskim fratrima u dugim mantijama i kapuljačama na glavama. Odgovorio je vrlo duhovito: »Sa siromašnima je najljepše raditi jer su uvijek najpošteniji.«

Zlatko Štimac rođen je 24. prosinca 1918. godine, u Banja Luci. Poslije završene srednje geodetske škole radio je kao geometar u Bjelovaru, odakle je 1940. godine krenuo na odsluženje vojnog roka.

Rat ga je zatekao u Mostaru, odakle je 1941. godine krenuo u svoju rodnu Banja Luku. Organiziran u SKOJ-u, radeći ilegalno i intenzivno, krijući se, 1943. godine odlazi na područje Slavonije u okolinu Đakova. Tu se kao mladi partizan priključio NOB-u kao borac 16. Omladinske brigade »Joža Vlahović« sada već kao član Komunističke partije Jugoslavije i životno iskusan borac. U ljetu 1944. godine teže je ranjen u pluća u borbama oko Siska, posljedice čega je imao, ali i stojički podnosio sve do kraja svog života.

Prizdravivši, borbeni put ga je odveo na Baniju gdje je bio u komandnom sastavu banijskog partizanskog područja a kasnije je bio i komesar u komandi grada Hrvatska Kostajnica.

Neposredno pred kraj rata uznapredovao je i radio u ONOO grada Zagreba u Odjelu za građevinarske poslove, u kom je svojstvu nastavio i rad neposredno nakon završetka rata. Prelazi zatim u Sisak gdje je postavljen za šefa građevinskog odjela i Ureda za katastar GNO Sisak.

Godine 1948. nalazi se na radu u Centralnoj komisiji za grad Sisak a neposredno nakon toga i u istoimenoj komisiji za Hrvatsku. Time je bio dovršen njegov borbeni i revolucionarni put, kojim se kretao uvijek po nalogu i interesu društva i partije.

U zagrebačkom Geozavodu radio je 1949. godine a 1951. preuzima rukovođenje Uredom za katastar općine Klanjec u Hrvatskom Zagorju.

Što se osobe pokojnog Zlatka Štimca tiče, nikada nije dovoljno naglasiti njegov pošten i drugarski odnos prema svoj okolini koja ga je okruživala, bilo da se radi o suradniku iz slučajnih susreta ili neposrednog dodira s kolegom ili podređenim radnikom.

Poseban je ponos za Zlatka Štimca bila okolnost da je bio »šef« ureda koji je vodio i čuvao zemljišne podatke sela Kumrovec, rodnog mjesta maršala Tita, kojeg je tako odano pune četiri godine slijedio u oštrim i bespoštednim borbama.

Bio je žestok u radu, u govoru i u ophođenju sa ljudima, ali nikada grub. Uvjeren sam da ga je kojim slučajem njegov neposredni susjed u Klanjcu, kipar Antun Augustinčić sreo, siguran sam da bi Zlatka uzeo kao skicu za pravu mušku figuru, nemirnu, uvijek u pokretu, uvijek napetih žila na licu i tijelu.

Godine 1961. Zlatko Štimac dobio je odgovoran zadatak da u Zaboku, Klanjcu susjednom mjestu, od dijelova nekoliko susjednih općina osnuje novi katastar zemljišta. Osnovavši taj ured u središtu Hrvatskog Zagorja, mjestu u kojem se odvajaju i ceste i željezničke pruge u sva četiri pravca, Zlatko Štimac ponosno je dovršio svoj radni vijek, sada u uglednim prostorijama Skupštine općine Zabok.

Takvog prijatelja i čovjeka osebuje naravi i poštenja, uvijek je rano izgubiti ali ga je zato vrijedno dugo zadržati u sjećanju, uz geslo: »Navik on živi ki zgine pošteno«.

M. Božićnik

IVAN KRLEŽA

Umirovljeni kolega Ivan Krleža, dugogodišnji rukovodilac i direktor organa uprave nadležnog za geodetske poslove u Krapini, umro je 23. srpnja 1984. godine.

Rodio se 1910. godine u Hrvatskom Zagorju, i to u središtu i sjedištu njegove materijalne i duhovne kulture, u Krapini.

Nakon osnovne škole odlazi u Zagreb, gdje stiče solidno gimnazijsko obrazovanje. Maturiravši prelazi na geodetsku školu u Zagrebu, gdje 1931. godine stiče zanimanje geometar. Nakon diplomiranja odlazi na odsluženje vojnog roka u Zaječar.

Nakon dovršenog vojnog roka nastavio je sa službom geometra na terenima u okolini Zaječara sve do 1940. godine. Može se s punim pravom reći da je I. Krleža »ispekao struku« u najsolidnijoj jugoslavenskoj geodetskoj školi svih vremena uopće, na praktičnoj geodetskoj i katastarskoj izmjeri tzv. tadanjeg »novog premera Srbije«.

Velika je to bila životna škola raditi u jednoj organizaciji skoro vojne discipline, kakvu je na tom premjeru uveo i održao tadanji direktor financijske direkcije (pod čijom se je nadležnošću tada nalazila geodetska služba) inženjer i general Stanoje Nedeljković. Pokojni Ivan Krleža pripadao je toj, sada već vrlo proređenoj generaciji geodetskih stručnjaka, koji su svi od reda kasnije stjecali zavidan stručni ugled.

U novo osnovanoj Banovini Hrvatskoj tadanje Kraljevine Jugoslavije, osjećala se velika potreba za geodetskim stručnjacima u Hrvatskoj pa je Ivan Krleža premješten na rad u agrarni sud u Dalmaciju, ponajprije na otok Vis a kasnije, kada su Talijani Vis okupirali, na otok Hvar. Tamo je radio na poslovima ukidanja kmetskih i kolonatskih odnosa u Dalmaciji zaostalih iz ranijih vremena. Pravnu stranu tih poslova vodio je apelacioni sud a geodetsko tehničke poslove tada nadležna financijska direkcija Primorske banovine.

U svoju rodnu Krapinu, vraća se Ivan Krleža 1947. godine, nakon što je na dotadašnjim poslovima stekao veliko radno iskustvo, pa je bilo opravdano da u svom rodnom gradu preuzme vođenje, najprije kotarskog a kasnije općinskog Ureda za katastar. Njegov stručno katastarski rad u rodnom mjestu bio je za njega posebno značajan.

Imao je posebno profinjen osjećaj za tu vrstu poslova, pa nije neobično da ga je tadanja kotarska vlast imenovala za »katastarskog inspektora« za stručni i drugi nad-

zor nad radovima katastara u Klanjcu, Pregradi, Zlataru i Donjoj Stubici, u uredima koji još i danas čuvaju skoro u izvornom obliku tradiciju klasičnog katastra zemljišta u Hrvatskoj.

Boraveći jednom prilikom u jednom od tih ureda a za vrijeme dok je Krleža vršio neposredni nadzor, ostao sam iznenađen nad strogošću zahtjeva i korektnosti odnosa kojeg je Krleža tražio od svojih tadanjih suradnika, u tim uredima.

A nakon mnogo kasnijih godina, kada više nisu postojali kotarevi kao upravne jedinice već samo općinske geodetske službe i kada sam sticajem okolnosti dolazio u ured u kojem je Krleža bio direktor da u ime republičke geodetske nadzorne službe ocijenim valjanost njegovog rada na održavanju geodetske izmjere i katastra zemljišta, imao sam osjećaj da se nalazim uz čovjeka i prijatelja, od kojeg je moguće i poželjno učiti, kao na izvoru velikog životnog i stručnog iskustva.

M. Božičnik